

Pohjois-Amerikka

Päivän idea: Tutustuttaa oppilaat Pohjois-Amerikan erilaisiin kulttuuripiirteisiin liikunnan avulla. Kierrätämme oppilaita monipuolisesti eri puolilla Yhdysvaltoja (Alaska, Texas, Itärannikko, California ja Yhdysvaltojen keskiosat) ja Kanadaa. Jätämme tarkoituksellisesti Meksikon pois tästä osasta ja tutustumme pohjoisimpiin kulttuureihin. Integroituvia aineita on ympäristöoppi ja englanti.

Maailman ympäri neljässä päivässä -päähahmo Katto Essinen on hukannut puhelimensa Pohjois-Amerikkaan. Oppilaiden tulee kiertää kaikki pisteet, kerätä USA:n ja Kanadan lippujen merkit, ja päivän päätteeksi saada tieto Katto Essisen puhelimesta, sekä koordinaatit uuteen maanosaan.

Huomionarvoisia kulttuuripiirteitä, joita tällä rastilla nostetaan, ovat : urheilukulttuurin suuruus eri liigoineen, joita seurataan ympäri maailmaa, Alaskan pohjoinen kulttuuri, länsirannikon trendit, keskilännen cowboy-kulttuuri, sekä maanosan villi luonto. Haluamme tuoda esille etteivät USA ja Kanada muodosta omaa yhtenäistä kulttuuriaan, vaan isolle kartalle mahtuu montaa erilaista.

Kyseessä on 5 oppitunnin koulupäivä, jonka aikana oppilaat kiertävät 5 kpl noin 35min rasteja. Lisäksi päivän alkuun ja loppuun tulee kaikille ryhmille yhteiset hetket. Päivän alkuun ja loppuun yhteiset hetket (2x25min).

Päivän rastit:

1. **Aloitus**
2. **Alaska**
3. **Texas**
4. **USA:n itärannikko ja Kanada.**
5. **Kalifornia**
6. **Montana**
7. **Lopetus**

OPS laaja-alaiset tavoitteet:

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Pohjois-Amerikan erilaisiin kulttuureihin tutustuminen, niihin liittyvien mielikuvien tarkastelu ja "stereotypioinnin" välttäminen

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilaiden yhteistyö, ristiriitojen ratkaisu ja päätöksenteko ryhmissä ova keskeisiä asioita päivän rasteilla.

Yleistä tavoitteista: Päivän rasteilla on pyritty tuomaan erilaista liikuntaa oppilaille niin, että kaikki löytäisivät jotain mikä menee paremmin ja toisaalta myös mikä on haastavaa. Tekemistä pitäisi löytä niin monipuolisesti, että kaikille on tarjolla onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. Kokonaisuuksissa harjoitellaan perusliikkumistaitoja pelien, leikkien ja suunnistuksen kautta, mutta myös yhteistyötaitoja, toisten auttamista ja *kannustamista*. Tunnetaidot ovat myös tärkeässä osassa ja niiden käsittely; millaisia tunteita tuo voittaminen, mitä häviäminen. Millainen on hyvä häviäjä ja reilu voittaja?

Rasteilla on tavoitteina suorittaa annettu tehtävä, mutta opettaja voi tarpeen mukaan helpottaa tai vaikeuttaa rasteja osaamisen ja tarpeiden mukaan. Jokainen ryhmä tekee kuitenkin yhteisen panoksen eteen töitä ja pienemmät kilpailut syntyvät vain kotiryhmien sisällä.

Yhteinen aloitus:

Tervetuloa Pohjois-Amerikkaan. Päivän yhteinen aloitus Katto Essisen kuulumisilla. Kerrotaan yleisesti missä päin maailmaa seikkaillaan, esitetään tietoisuutta maista ja

vedetään yhteinen teemaan liittyvä peli tai laulu. Pelillä voidaan myös jakaa ryhmät viiteen eri porukkaan, jotka saavat valita ryhmälleen nimen. Ryhmälle tulee yksi kartta, jossa on kerrottuina rastien järjestys, sekä paikka. Annetaan päivän ohjeet + ruokailujen ajoittuminen 3 rastin jälkeen jne.

1.ALASKA

ALKUUN: Opettaja kertoo missä ollaan, millaisia kansoja alueella asuu (inuiitit), millainen sää, luonto ja eläimistö alueella on.

Tavoittena kertäätä lipun tähtiä kahdella eri tehtävällä.

Tarvikkeet ja paikka:

Curling: jää tai muu liukas alusta, kivet(liu'utettavat esineet) ja maalialueen merkkkaus

Karibu-hippa: liikuntasali tai kenttä, erottelijoille palloja/hernepusseja tms.

Karibu-erotus -hippa:

Karibu on Pohjois-Amerikan pohjoisosissa yleinen, poron kaltainen peuraeläin. Muut oppilaat ovat karibuja, yksi (tai aluksi opettaja/leikinohjaaja) on erottelija. Leikkiä voi joko niin, että erottelija on keskellä omalla alueellaan (esim. keskiympyrä) ja karibut juoksevat sovittuun suuntaan hänen ympärillään, tai niin, että erottelija on sivurajalla ja karibut juoksevat salin/kentän päästä päähän. Metsästäjä pyrkii erottelemaan karibut heittämällä heitä pallolla/hernepussilla (tms.). Kun karibu saa osuman, tulee hänestä erottelija. Hieman heittovälineestä riippuen heitot voi pyytää kohdistamaan vyötärön alapuolelle vahinkojen välttämiseksi.

Leikissä harjoitellaan heittämistä (liikkuvaan kohteeseen), juoksemista (huomioiden ympäristö ja väistäen palloja), yhteistyötaitoja,

Curling: Parasta pitää jäällä, jonne maalialue on merkattu, mutta keväällä/syksyllä on mahdollista saada pienimuotoinen curling-rata tehtyä isolle muoville (jätesäkki?), joka on liukastettu saippuavedellä. Curling-kivinä toimivat muoviset lautaset, joihin

voi vielä laittaa sopivasti lisäpainoa esim. kivillä. Molemmilla joukkueilla on 4-8 lautasta, joita laitetaan liikkeelle yksitellen ja vuorotellen toisen joukkueen kanssa. ja tietyn viivan takaa on lähdettävä curling-kiven saatto kohti maali-aluetta. Se joukkue, jonka lautanen/lautaset ovat lähimpänä keskustaa voittavat pelin.

2. TEXAS

ALKUUN: kerrotaan missä ollaan, millaisia kansoja alueella asuu (Cowboy-teema (karjankasvatus, hevoset), millainen sää ja luonto alueella on.

Tavoittena kertätä lipun tähtiä kahdella eri tehtävällä.

Tarvikkeet ja paikka: Pehmopallopyssy (mielellään kaksi), keppihevosta (voi askarrella itse ennen kokonaisuutta!), köysistä tehdyt lassot (niin ikään valmistettavissa itse), sali ja/tai kenttä

Pehmopalloammunta: Tarkkuusammuntaa joukkueittain. Ryhmä on jaettu kahteen porukkaan ja pehmopallopyssyillä (tai heittäen) pitää pystyä kaatamaa tietyn matkan päässä olevat esteet (esim. mehupurkit aidan päältä). Purkkeja on yhtä monta kuin joukkueen jäseniä ja jokainen tekee vuorollaan. Järjestys lähtee aina alusta, jos joku purkki on kaatamatta. Nopeus- ja tarkkuuskilpailu.

Keppihevosten lassoaminen: Cowboy-kulttuuriin kuuluvat hevoset ja lassot. Keppihevosten lassoamista voidaan kokeilla ensin niin, että keppihevokset on aseteltuina pystyyn jotain vasten ja kokeillaan saadaanko itse köydestä valmistetuilla lassoilla napattua ne kiinni. Sitten varovasti voidaan kokeilla esim. pareittain, pystyykö lassolla nappaamaan ihmisen kiinni ilman riskiä henkilövahinkoihin. Jos toimii, niin voidaan leikkiä esimerkiksi hippaa niin, että jokaisella on keppihevonen, ja hipponen tehtävänä on lassota karkurihevosta.

3.USA:N ITÄRANNIKKO JA KANADA

ALKUUN: missä ollaan, millainen alue, sää, millaisia ihmisiä alueella asuu.
Urheilukulttuurin mekka.

Tehtävänä kerätä Kanadan ja USA:n lipun tähtiä.

Tarvikkeet ja paikka: eri lajien välineistö, tietopaperi, logokuvat, eri lajien maalit (sovellettavissa), kännykät/tabletit, paikkana sali/kenttä

Liiga-peli: Tehtävänä oppilaille on yhdistää liiga, urheiluväline ja välineen käsittelytaito ja esimerkiksi muita lajille tyypillisiä sääntöjä. . Lajeina ja liigoina: NBA/koripallo, NFL/amerikkalainen jalkapallo, NHL/jääkiekko, MLB/baseball, MLL/lacrosse.

Kaikkien lajien välineet, liigan logot ja tietoja lajista paperilapulla löytyvät yhdestä kasasta. Sieltä saa käydä hakemassa vain yhden esineen/lapun kerrallaan ja ryhmän pitää yhdistää esine oikeaan lajiin. Mikäli esine menee väärään kohtaan se joudutaan palauttamaan. Kun kaikki lajiin liittyvät itemit ovat oikein, pitää oppilaiden tehdä maali/piste lajille tyypillisesti. Tähän voi käyttää apuna myös youtubea, jotta tiedetään miten lajissa käsitellään välineitä. Kiekko maaliin, lacrosse pallo maaliin, koripallo koriin, amerikkalaisen jalkapallon potkaisu maalihaarukasta tai sen vieminen maalialueelle, baseballissa pallon lyöminen syötöstä (opettaja voi syöttää).

4. KALIFORNIA

Alue: missä ollaan, millainen väestö, millainen luonto, sää. Mitä merkityksellistä on Los Angelesissa. Popkulttuuri, trendit ja niistä tällä hetkellä vallalla oleva yoga+meditointi.

Tarvikkeet ja paikka: mikä vaan rauhallinen tila, mahdollisesti jonkinlainen äänentoistoväline, valmiita harjoituksia löytyy internetistä

Toiminnallinen tekeminen: Ei-kilpailullinen, rento rasti, jossa harjoitellaan rentoutumista ja/tai mindfulnessia. (Lasten meditointi-/mindfulnessharjoitus esim. youtubesta). Jutellaan millainen olo tuli, mitä ajatuksia päässä oli, oliko vaikeaa, helppoa jne.

5. Montana

Alkuun: missä ollaan, millainen luonto, sää, ihmiset, kulttuuri.

Tiedollinen tavoite: Keski-USA:n kansallispuistot ja niiden luonto ja eläimet.

Tarvikkeet ja paikka: metsä/kenttä, rasti, kartat/paperit, kartta leikeltynä osiin

Osavaltiosuunnistus: Paikkana mieluiten metsä tai iso koulun piha. Tehdään viuhkasuunnistuksena niin, että ryhmä jakautuu kahteen tai kolmeen pienempään ryhmään. Jokaisen pitää käydä hakemassa kaikki kartan palat ja koota kokonainen kartta. Reitti rastille / rastimerkki on aina yhdellä lapulla/kartalla, joka pitää palauttaa lähtöpisteelle ennen uuden rastin hakemista. Rastien varrella väijyy yksi karhupukuun sonnustautunut opettaja ja mahdollisesti myös toinen käärmeeksi pukeutunut. Jos he nappaavat ryhmän jäsenen, pitää kaikkien tehdä karhun/käärmeen antama tehtävä ennen kuin ryhmän jäsen vapautuu.

Jaa kartta yhtä moneen palaan, kuin teet rasteja. Lopuksi kootaan kartta yhteen.

Päivän lopetus

Lippujen kasaaminen (ryhmän jokainen oppilas pääsee viemään omia paloja)
Lauletaan kansallislaulut molempien maiden osalta.
Katto-Essisen seuraava viesti.

